

PREEK2

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Waar draait het om in het christelijke geloof?

Wat is voor u de kern van het christendom?

Wat zou jouw antwoord zijn op de vraag: *Waarom geloof jij in God en in Jezus Christus?*

Wat mogen mensen van het christelijke geloof verwachten?

Wat is nu precies de boodschap die wij uit willen dragen?

Met grote regelmaat worden er enquêtes gehouden waarbij aan mensen zulk soort vragen worden gesteld. Onlangs heeft de EO weer eens zo'n onderzoek uitgevoerd. Niet alleen onder christenen trouwens, maar onder allerlei mensen. En de vragen waren ook nog wat algemener dan de vragen waar ik mee begon. In de trant van: *Wat mag je van een godsdienst verwachten?*

Uit dat EO-onderzoek blijkt dat 88% van de Nederlanders beweert: *Het geeft niet welke religie je aanhangt, als het de mens maar gelukkig maakt.*

Dat is wat een religie, een geloof moet doen: mensen gelukkig maken.

In religie draait het dus om geluk, welzijn.

En op de vraag wat mensen van de kerk verwachten gaf 87% het antwoord dat de belangrijkste opdracht van de kerk is om in haar eigen omgeving hulp te verlenen aan ieder die dat nodig heeft.

Dus God moet gelukkig maken en de kerk moet hulp bieden. Dan mogen God en de kerk op belangstelling rekenen.

Is dat dan niet het antwoord op de vraag hoe we als christenen naar buiten moeten treden? Immers, elk bedrijf en elke instelling die zichzelf respecteert doet aan marktonderzoek. Je wilt toch weten wat de mensen graag willen.

Waar is zoal vraag naar?

Waar is behoefte aan?

Waar is het gat in de markt dat wij kunnen vullen met ons product of met onze dienst?

En als dat is vastgesteld weet je precies waar je je op moet richten.

Dus moet de kerk zo mogelijk grossieren in geluk en hulpverlening.

En volgens één van de vooraanstaande EO-medewerkers, Wim de Knijff, is dat dan ook een uitdaging voor de kerk: zorg bieden. En die zorg bestaat dan in het bieden van geborgenheid, houvast, troost, rust, bescherming en vertrouwen. God wordt aan de mensen voorgehouden als Vader, als praatpaal bij Wie je uit kan huilen, als iemand die je helpt in narigheid. En Jezus wordt geëtaleerd als onze grote Vriend, vol begrip en medeleven.

Nu zult u mij niet horen zeggen dat dit allemaal niét aanwezig is in de boodschap van de kerk. Het komt er inderdaad in voor. En het zal dus ook allemaal aan bod mogen komen. Alleen niet als de boodschap waar het allemaal om draait! Niet als de kern van ons geloof.

Want waarin verschilt het christelijk geloof dan nog wezenlijk van andere religies?

Heeft dan die 88% niet gelijk, die beweert dat het niet uitmaakt welke godsdienst je aanhangt, als het je maar gelukkig maakt?

Nu is een centraal woord in dit eerste vers van Rom. 5 *vrede*. Paulus stelt:

Gerechtigd uit het geloof hebben wij vrede met God. En staat vrede dan niet voor geluk, rust, welzijn, geborgenheid, veiligheid, bescherming – noem maar op? Het viel mij op dat in diverse reacties op de vragen die ik in het kerkblad stelde over dit bijbelgedeelte gesproken werd over het voelen of ervaren van die vrede. En ook over het juist niet of niet altijd ervaren van die vrede.

En ik heb de indruk dat bij meerderen de vrede waar het hier over gaat dan wordt opgevat in die betekenis van geluk en welzijn.

En nogmaals – over die vrede gaat het óók in de Bijbel. In de brief aan de Filippenzen spreekt Paulus over de vrede die alle verstand te boven gaat en die ons denken en voelen tot rust brengt.

Dan gaat het over de vrede in een situatie van grote zorg en spanning of als het verdriet je dreigt te overspoelen of wanneer je vreselijk bang bent om wat je te wachten staat.

Ook in de brief aan de Galaten noemt Paulus de vrede, en wel als een vrucht van de Geest. In een reactie van bijbelkring Dominicus wordt met dit bijbelgedeelte een link gelegd. Maar daar gaat het met name over de vrede tussen mensen onderling.

En zowel de vrede uit Filippenzen als die uit Galaten zou je de vrede *van* God kunnen noemen. De vrede die God geeft en waarvan Hij de bron is.

Maar in onze tekst gaat het nadrukkelijk over de vrede *met* God.

Die vrede *van* God – ja, daaraan blijkt inderdaad een grote behoefte te bestaan.

Want talloze mensen zijn ongelukkig en ellendig en ze zoeken en verlangen naar vrede, zielenrust. De één zoekt dat in de drank, anderen in drugs, weer anderen in amusement of – dat kan dus ook – in religie. Allen zijn ze uit op vrede.

En dan zegt Paulus: *Weet je wat jullie allemaal nodig hebt? Vrede met God!* Niet allereerst vrede *van* God, maar vrede *met* God.

De vrede *van* God heeft een mens nodig in zijn verdriet en in de grote spanningen van zijn leven.

Maar niemand zal de vrede *van* God ooit vinden als hij de vrede *met* God niet kent.

Niemand vindt de vrede *van* God als het tussen hem en God niet goed is, als niet alles uit de weg geruimd is dat de relatie met God onder grote spanning zet.

De grote vraag waar het in het leven van ieder mens om draait *is* niet hoe we gelukkig kunnen worden. Of hoe we de zorg en de moeiten van ons leven aan kunnen.

Maar waar het voor ieder van ons op aan komt is de vraag hoe we met de eisen van Gods wet aan kunnen. Dat is de kwestie die Paulus hier aan de orde stelt: *Hoe staat het met onze relatie met God?*

En daarvan heeft Paulus in de eerste hoofdstukken van deze brief uitvoerig betoogd dat die grondig verstoord was.

Dat er sprake was van vijandschap en rebellie van de kant van de mensen, niemand uitgezonderd.

En dat er daarom van vrede totaal geen sprake was – niet aan Gods kant en niet aan de kant van de mens.

Dit mag niet onder de tafel worden geschoven.

Je kunt nogal eens horen zeggen: *God is liefde*. En men gelooft dat je zonder problemen direct tot God kunt gaan, helemaal zoals je bent. Dat je zonder meer bij Hem welkom bent.

Maar dat staat haaks op de bijbelse boodschap.

Dat is een complete ontkenning van het werk van Christus.

Er kan voor geen mens sprake zijn van vrede met God als er niet eerst iets heel fundamenteels gebeurt.

De grote vraag die Paulus in deze brief bezig houdt is de vraag: *Hoe kan God een zondig mens aanvaarden zonder zijn heiligheid geweld aan te doen?*

En het bevrijdende antwoord dat hij vond is: *Dat kan alleen omdat Hij zijn Zoon overgaf in de dood aan het kruis en zo onze zondigheid ophief*. En dat is wat God gedaan heeft. En van Gods kant is nu de vrede getekend met allen die vertrouwen op Jezus Christus.

Wat betekent dat nu voor ons? Wanneer kunnen wij met de hand op ons hart zeggen dat die vrede met God ons deel is?

Van Gods kant is de vrede getekend met allen die vertrouwen op Christus. Dus niet zomaar met iedereen, maakt niet uit wie. Nee, alleen met hen die vertrouwen op Christus. Die in Hem geloven.

Maar wat houdt dit vertrouwen op Christus in?

Wat is dat: in Hem geloven?

Dat houdt in de welbewuste erkenning dat er voor ons geen andere weg tot God is dan de weg die Christus heeft geopend door zijn kruisdood.

De erkenning dat deze zoendood ook voor ons nodig was.

De erkenning dat ons leven op zichzelf bezien niets voorstelt in de ogen van God.

Dat we ons bevinden in het kamp van de vijand en dat we schuldig staan hoogverraad van de Koning van de wereld.

Dat staat haaks op de gedachte dat iedereen zonder enig probleem van harte welkom is bij God. En dat is behoorlijk slikken als we tot de overtuiging komen dat het inderdaad zo met ons gesteld is. Dit oordeel over ons leven is immer bepaald niet mals. Het is vernietigend!

Maar als we dit oordeel bijvallen en als we dus ook overtuigd zijn dat we alleen bij God terecht kunnen langs de weg die Christus opende door zijn offerdood, dan is de vrede ook van onze kant getekend.

Dan is de verstoorde relatie met God hersteld.

Dan hebben we vrede met God.

Want God is niet meer tegen ons, maar voor ons.

Maar wat nu zo belangrijk is om te weten is dit: die vrede is een toestand, een situatie die door God tot stand is gebracht.

Het is God die de situatie van vijandschap heeft veranderd in een toestand van vrede.

Het is God die een totaal nieuwe verhouding heeft geschapen.

En dat is met recht ook een schepping te noemen in de zin van iets maken uit niets.

En dat heeft in eerste instantie niets met gevoel of emotie te maken.

Begrijp me alstublieft goed. Ik zeg niet dat de vrede met God ons gevoel niet raakt en dat ons gevoel daar buiten staat. Als het goed is raakt die vrede ons ook heel emotioneel. We worden er blij van. Het geeft ons een gevoel van opluchting. We zijn intens dankbaar. Het geeft ons diepe rust.

Ons gevoel blijft er dus bepaald niet buiten.

Maar wat ik beklemtonen wil is dat de vrede met God niet met al die gevoelens staat of valt. Ik hoop dat u begrijpt wat ik bedoel. En anders moet u me daar zeker nog maar eens op aanspreken tijdens het koffiedrinken of zo.

Wat ik duidelijk probeer te maken is dat de vrede met God niet afhankelijk is van het goeie gevoel dat we hebben.

En ook niet van ons slechte gevoel.

Je kunt niet zeggen dat die vrede met God er is, omdat we een goed gevoel hebben.

En je kunt ook niet zeggen dat die vrede met God er niet is omdat we een slecht gevoel hebben, b.v. omdat we bang zijn of ons schuldig voelen of misschien gewoon wel omdat we helemaal niets voelen.

Nee, die vrede met God staat of valt met het feit dat God zelf besloten en verklaard heeft dat het vrede *is*. Daar draait het om.

En u wordt opgeroepen om dat te geloven, dat te accepteren en u dan daarnaar te gedragen.

Weet u, in het evangelie wordt u een feitelijke stand van zaken bekend gemaakt.

U wordt aangezegd dat het tussen God en u vrede *is*.

Die vrede is van Godswege uitgeroepen en geproclameerd.

En u wordt uitgenodigd die nieuwe stand van zaken te aanvaarden. En geloven is dat u die stand van zaken inderdaad aanvaardt!

En ja, dan kan het niet anders of dit geloof gaat ook wat doen met uw gevoelens.

Dan zal dit ook een plaats krijgen in uw ervaring.

Laat ik daar een paar dingen van mogen zeggen.

Als u het evangelie van de vrede met God hebt leren verstaan, dan gaat u anders denken over uw band met God. Dan komt er inderdaad rust in uw leven.

Als u zich realiseert wie God is en u bent u bewust wie u zelf bent, dan vraag je je trillend op je benen af hoe je God in de ogen kunt zien.

Maar het besef van de vrede met God neemt die angst en die onrust weg.

En er zal in uw leven geen sprake van echte vrede zijn, tenzij u deze boodschap van de rechtvaardiging door het geloof in Christus hebt verstaan en u eigen hebt gemaakt. Hier gaat het verstand voor het gevoel.

Dat is het eerste.

Daar komt als tweede bij, dat u mag weten dat God van u houdt ondanks het feit dat u een zondaar bent en ondanks het feit dat u nog steeds zonde doet.

Als u zich uw zonde realiseert en als u ook maar enig besef heeft van Gods heiligheid, dan kan u gekweld worden door de vraag: *Hoe kan God van mij houden en mij zegenen en met mij verder gaan?*

Maar als u zich dan Christus voor ogen stelt, stervend aan het kruis en neergelegd in zijn graf, maar weer opgestaan en u ziet Hem met Johannes op Patmos zitten op Gods troon aan zijn rechterhand – denk aan het visioen van Opb. 12 – dan mag u zeggen: *Ik wéét dat Hij van mij houdt. Ik begrijp het niet, maar Hij doet het wel.* Zo heeft God zijn liefde bewézen.

En dan kunt u – een derde punt – ook omgaan met de beschuldigingen van uw eigen geweten. Of wordt u nou nooit eens geplaagd door zo'n stemmetje van binnen dat zegt: *Kom nou toch – jij in vrede met God? Dat meen je toch niet. Kijk toch eens goed naar je zelf. Durf eens af te dalen in de diepten van je hart, in die mufte kelder van je levenshuis om te ontdekken wat daar leeft aan lage driften. Hoe durf je vol te houden dat God houdt van iemand als jij?*

En als uw geweten niét van tijd tot tijd opspeelt is daar altijd Satan nog, die verduivelde aanklager, die het je moeilijk kan maken. Wat heeft iemand als Luther het moeilijk gehad met deze zwartrok.

Of John Newton. John Newton was een predikant uit de 18e eeuw die voor zijn bekering een beruchte slavenhandelaar was. En er was vrijwel geen zonde waaraan hij zich in die periode van zijn leven niet schuldig had gemaakt. Volop voer dus voor de duivel om hem zijn leven lang onrustig te maken.

Maar Newton verklaart in één van de vele geestelijke liederen die hij dichtte: *Ik kan mijn felle aanklager tegemoet treden en hem zeggen dat U gestorven bent.* Opb. 12 werd heerlijk waar in het leven van deze christen. De rode draak, de aanklager van Gods kinderen had tegenover hem geen poot om op te staan. En dat mag u ook geloven.

Maar hoe zit het nu met die vrede met God als je na je bekering in een stevige zonde valt? Niet zo één van dertien in een dozijn waarvan je nauwelijks het besef hebt dat je er de heilige God behoorlijk pijn mee doet.

Wat overigens niet zeggen wil dát je er God geen pijn mee doet. Dat is de narigheid met ons, dat wij meestal zo afgestompt zijn en niet moeilijk willen doen over wat wij hoogstens foutjes noemen en te billijken tekorten. Ons geweten is vaak zo teer niet, zolang we vergeleken met anderen een redelijk fatsoenlijk leven leiden.

Maar stel dat het eens goed mis gaat in ons leven.

U greep naar een grove leugen om uw gezicht te redden.

Of u ging in het zakenleven vreselijk in de fout door een flinke fraude.

Of u bedroog uw partner op een schandalige wijze.

Of u raakte door overmatig drankgebruik in een vechtpartij terecht waarbij

anderen zwaar gewond raakten of misschien zelfs het leven verloren.

Zou dan nog durven spreken over vrede met God?
 Mag u daar dan nog aanspraak op maken?
 Is die vrede dan niet subiet verloren?
 Kunt u dan nog weerstand bieden aan de aanklachten van uw geweten of van de Satan?
 Wie van u zou er dan nog op vertrouwen dat de vrede met God is gehandhaafd?
 Wie van u zou aannemen dat u het nu hebt verknald en dat het met God over en uit is?
 Het is heel goed te begrijpen als u het laatste denkt. Logisch gezien is het dan ook over en uit. Want waarom zou God nog wat in ons blijven zien?
 Maar toch is de twijfel of de wanhoop aan Gods liefde in zo'n situatie niet terecht. En je kunt je zelfs afvragen of die twijfel niet duidelijk maakt dat u dan nog nooit onderkend hebt wat de boodschap van het evangelie inhoudt.
 Als u namelijk zou zeggen: *Omdat ik gezondigd heb, zwaar gezondigd heb, ben ik de vrede met God kwijt* – dan zegt u eigenlijk: *Ik had vrede met God, omdat ik goed was. Ik had vrede met God omdat ik niets verkeers deed.*
 Maar zowel het één als het ander is niet juist.
 U hébt geen vrede met God omdat u goed bent en u verliest die vrede met God niet omdat u slecht bent.
 Die vrede met God bestaat onafhankelijk van uw zogenaamd goede of uw slechte gedrag.
 Vrede met God hebben we door het geloof in Christus, ook al vallen we in zonde.
 Vrede met God staat of valt met dat geloof en daarmee alleen!
 Iemand van u, die kennelijk deze strekking van Paulus' woorden goed aanvoelde, schreef mij daarom: *Kan dit het 'gearriveerd-christen-zijn' niet een beetje in de hand helpen? We zijn van de veroordeling gered door het offer van Jezus Christus. Er is dus geen straf meer. Maar – vraagt deze broeder zich af – waar moeten we ons dan nog druk om maken? De buit is immers al binnen?*
 Het is een eeuwenoude vraag. *Maakt deze leer geen goddeloze en zorgeloze mensen?* vroegen de opstellers van de Catechismus.
 Sterker nog, Paulus zelf voorzag deze vraag. In 6,1 zegt hij: *Zullen we dan maar niet blijven zondigen om zo nog meer genade te ontvangen?*
 Is het een boodschap die gevaarlijke gevolgen kan hebben?
 Ja, dat kan. Je kunt er verkeerd mee aan de haal gaan.
 Maar Paulus denkt er niet over dus zijn boodschap maar aan te passen. Hij houdt haar compleet overeind. We moeten niet denken dat alles over is als we hebben gezondigd.
 Als een mens iedere keer als hij in zonde valt opnieuw aan het piekeren slaat over zijn redding en over zijn relatie met God, dan heeft hij de boodschap van de rechtvaardiging uit het geloof niet goed begrepen.
 Paulus zegt dat we gerechtvaardigd zijn uit het geloof – eens en voor al.
 Niet de ene dag wel en de volgende niet en de daaropvolgende wel weer.
 Onze relatie met God is geen knipperlichtrelatie: aan, uit, aan, uit.
 De vrede met God is eens en voor altijd gesloten.
 Zo wil God het gezegd hebben.
 En zo mogen u en ik het aanvaarden.

AMEN.

Zingen: Ps. 146,1.3
 146,4
 19,5
 Kb. 17
 Gz. 460,1.2
 449
 312,1.3

Lezen: Micha 7,18-20
 Efeze 2,1-10
 Tekst: Romeinen 5,1^b